CANIGÓ

REVISTA MENSUAL CATALANA

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 1

CANIGÓ

REVISTA MENSUAL CATALANA

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 2

CANIGÓ

Any I. Méjic, Juny de 1918. Núm. 1.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 3

IMPREMTA

TREVALLS COMERCIALS.

RELLEUS I LLIBRES RATLLATS.

ENRIC GAVALDA.

4A. MESONES, 110. TELEFON ERIC 49-59.

MEJIC.

AGENCIA DE MUDANCES

— DE —

FRANCESC GOU.

Mudances, Embalatjes, Embarcs i Desembarcs.

—: PROMTITUT I ECONOMIA. :—

Aquesta Agencia compta amb un excelent servei de conductores per a trasportar pianos i caixes de caudals.

Despatx: 1a. CAPUCHINAS 15.

Teléfons:

Mexicana 1439.-

Ericsson 177. - -

MEJIC, D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pagina 4

IÑESTA GERMANS.

- Magatzemistes i Fabricants de -

- - - - Vins i Licors. - - - -

Importadors Directes de Conserves i Olis Espanyols.

4a. DEL SOL No. 78.

Teléfon Ericsson 53-10.

MEJIC, D. F.

Representants Unics del

Xacolata Torrent, de Bañolas.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 5

FOTOGRAFIA ESPANYOLA

EUSEBI VIDAL

3a, S JUAN DE LETRAN. 34 MEJIC, D. F.

ESPECIALITAT EN FOTOGRAFIES DE NENS

AQUESTA CASA NO COBRA LUXE, PERXO ELS SEUS PREUS SON ECONOMICS

SALON INGLES

Cafe i Restaurant.

SERVEI ESMERAT.

CLIMENT SALVA.

3a. BOLIVAR 29. -:- TELEFON ERIC. 13-75.

S'ADMETEN ABONATS.

TABAQUERIA MUNDIAL

Dipósit de

Puros Havanos i del país. Cigarrillos estranjers i del país.

Sucursal: Av. 16 de Septiembre, 2.

SALCEDO

Fotogravador.

Ia. Niño Perdido I. Méjic D. F.

Els gravats d'aquesta revista son fets en aquesta casa.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 6

Taller de Joieria

- de -

Joan Guerri.

Av. F. I. Madero, 57. - Teléfon Eric. 925.

Es fan i es reformen joies

de totes menes.

Especialitat en Gravats i Esmalts.

O · A · CARLES

Sucessor de MAURICE RAOUL - DUVAL

Comissió - Importació - Exportació

Av. BALDERAS, 62 — APARTAT 1359

Méjic, D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 7

No. 7138

J. M. O.

OLAGUER ORDEIG.

-:- Fabrica de Fils per a Cusir, -:-

-:- Teixir, Brodar i Bonetería -:-

3a. Penitenciaría 34. -:- Tel. Ericsson 57-74

MEJIC, D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 8

CANIGÓ

REVISTA MENSUAL CATALANA

Any I. | Méjic, Juny de 1918. | Núm. I.

SALUTACIO

En una d'aquestes hores melangioses i d'enyoran-ça, acaronades pels recorts de nostra Catalunya, sorgí aquest nom que encapça la aquesta revista, filla del nostre entussiasme ple d'afalagadores esperan-ces.

I en aquestes hores d'angoixa, en que el món trontolla i el tuf de la sang se sent arreu; en que les despulles de milers d'homes es confonen entre les runes de pobles que un jorn sigueren pomells de flairoses roses; en aquestes hores supremes de tragedia, nosaltres, animats pel nostre ideal, que, apart la distancia reviu al sentir el caliu d'aquell foc sagrat que germans nostres sostenen a l'altre banda del mar, oferim a la colonia catalana de Méjic aquesta austera revista. Si amb ella conquerim llorers, als peus de Catalunya els deixem: a ella ne farem ofrena com a senyora dels nostres pensaments i dels nostres amors.

I are, amable llegidora o llegidor, permet-nos, ja que ets al dintell d'aquesta casa, que t'ensenyem el camí per a que puguis seguir-lo sense recança.

Nosaltres no som ni separatistes ni dissidents; no és el nostre propósit fer una nova capelleta per a venerar a la nostra terra, no; per això ja ni ha prou amb una: però cal que aquesta, més que capelleta, sigui catedral. Si, catedral a la que tots els catalans en fervorós romiatje hi acudim a venerar i sostenir el foc sagrat de la nostra personalitat.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 9

La nostra orientació está definida en aquestes paraules: Enaltir a Catalunya i a tot lo catalá.

Les pàgines de CANIGÓ les oferim a tots els catalans de bona voluntat que vulguin ajudar-nos. Aquesta revista no es patrimoni d'una persona determinada que's consideri capitost de la causa catalana.

Nosaltres voldriem que sobre la taula de redacció fessin pilot nombrós els trevalls dels nostres paisans; amb gust deixariem els nostres apart per a que llurs idées fossin conegudes.

La nostra tasca ha d'esser sincera i patriótica, i per aixó volem tenir una llibertat d'acció que en altre lloc no podriem tenir.

No volem traves que'ns lliguin la nostra independencia de criteri, ni admetem impossicions de ningú.

CANIGÓ, com la serralada que s'aixeca altiva entre el Rosselló i l'Ampurdá, altiu s'aixeca per sobre de les baixes passions.

Qui sab si un jorn, com en el poema de Mossen Jascmot Verdaguer, faci sentir en aquestes pàgines sos crits de guerra un nou Tallaferro, o siguin els recorts d'uns planys amorosos d'una Flor de Neu ó d'una Griselda, els que'ns afalaguin en els moments de recança del nostre aixalament.....

I are, catalans, rebeu la nostra sincera salutació: vosaltres sabreu reconeixer la nostra tasca, aquesta será la major gloria si podem aixecar el sentiment dels nostres a l'altura de la muntanya gloriosa.

Canigó! cor sagrat de la Patria nostra,
gemma immensa lluint al sol mil colors,
dins la conca del Rosselló, com dins de l'ostra
nacareja la perla fina amb ses clarors.

Oh simbol magnific! sobre tota cosa,
com tú, s'alça l'amor del pais catalá,
per qui n'es fill. Aixi l'Arca santa se posa,
del diluvi salvada, al cim de l'Ararát.

LA REDACCIÓ.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 10

PER LA NOSTRA CATALUNYA

SENSE aquella por de perjudicar interessos que podríem dir-ne oficials, sense el perill de perdre els nostres-que ja havem procurat no crear-ne,-la nostra ploma corre lleugera, lliure del grillet que tot convencionalisme imposa a totes aquelles tasques que de sí naixen en un ambent migrat i malaltiç.

No fá gaire temps tinguerem la debilitat-an aquí en diem debilitat de la necessitat de fer patria catalana-de publicar un article referent al 1714, i aixís com les bones accions mereixen l'aprovació de les persones sensates, el nostre article's feu mereixedor de la censura de les persones que están incapacitades per a jutjar lo que ells no poden arrivar a compendre: l'amor a Catalunya.

Jo m'admiro d'aquesta delicadesa de sentiments, no m'en sé avenir d'aquest puritanisme tan inocent com carrincló. Quan a Catalunya sembla sorgir una nova generació que vingui a complir un precepte sagrat, el de reivindicar la nostra personalitat com a nació, els catalans que viuen fora d'ella i que podríen sentir-se orgullosos d' aquestra resurrecció, la néguen, i fins en els llocs on no poden sentir-los els que creuen lo contrari, diuen que alló es la flama del separatisme.

Sí, senyors, separatisme clar i net. Sembla que sigui un perill ensenyar a la llum del día la puresa dels nostres ideals, i aixó'm fá creure amb aquella incapacitat i falta de comprensió de que parlo al principi.

Es necesari que'ls problemes catalans siguin coneguts fora de Catalunya amb el fí de que'ls seus detractors la coneixin de ben aprop; s'imposa el reconeixement de les nostres aspiracions polítiques, que no son altres que'l bé d'Espanya, d'aquesta Espanya que molts diuen que desconeixem.

Nosaltres tenim facilitats de demostrar lo que val la nostra terra. Si tenim el convenciment de que Catalunya té una importancia positiva dintre de totes les manifestacions de la seva vida, ja sigui industrial, comercial, artística i económica, ¿perqué negar aquets valors positius que son una justificació llógica de son valer?

Sembla que Méjic sigui la tomba de les energíes; per alguns dels nostres paisans lo que s'en diu patria catalana ha sigut esborrat per un ideal netament material; la vista de l'or i de la plata els ha enterbolit el cervell, i una vegada metal·litzada la font del sentiment, Catalunya viu com rellogada en el cor dels seus fills.

Mes aixó no tindría cap importancia, si an aquets homes al parlar-los d'iniciar quiscuna manifestació de cultura catalana o de procurar una obra de sanejament social no'ns miressin amb cert aire d'indiferencia, i arronsant les espatlles diguessin: nosaltres no les podem fer aquestes coses; no podem indisposar-nos amb l'element oficial de la colonia espanyola.

Aquesta contesta es la negació absoluta de l'amor patri. Ignorem l'interpretació que a fer patria donarán aquets senyors i el valor que per ells representa aquesta paraula.

Fer patria no vol dir tenir un centre de reunió, encare que algu-

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 11

nes vegades resulti de desunió; no vol dir tenir unes fulles impreses per a fer política de cassinet, i treure els drapets al sol del primer que's presenta a la memoria del encarregat a fer de bugadera;–feina una mica perillosa ja que tots els tenim prou bruts,–fer patria es enaltir les coses de casa; celebrar festes literaries que'ns recordin les dels Jocs Florals; es tenir una escola–amb mestres de debó–on, apart de les diferents assignatures que puguin ensenyar–se, s'ensenyi el catalá· perque els fills de catalans no parlin el castellá amb l'escusa de que's crien en aquest ambent, i aixó podría fer–se fent obligatori el catalá i com assignatura apart el castellá; es tenir en els salons del centre una exposició permanent dels productes que's fabriquen a Catalunya; es organitzar un cicle de conferencies sobre art catalá, política catalana, industria, literatura, historia catalana i altres més; es tenir una biblioteca que no sigui migrada i trista, que'ls llibres i revistes siguin respectats pels socis, sense que aquets arrenquin les fulles del diaris ni fassin fonedissos els ilibres, fent que'l lloc de la biblioteca sigui un lloc respectat on no s'hi vagi a dormir ni a destorbar als que llegeixen; es iniciar festes i concursos, etz, etz.

Veuen com pot fer–se patria catalana sense perjudicar–se els llurs interessos ni els que puguin considerar–se col'lectius? Fer patria no está en assolir un lloc representatiu, que podem dir–ne oficial, i que coroni l'ambició personal del que'l desitja, encare que aquest cárrec fassi parella amb el centralisme d'allá, i les reminiscencies del qual arriven fins aquí.

Catalunya s'ha fet gran perque dintre de cada catalá hi ha un sentit concret de la nacionalitat. Quan ensenyem una cosa feta a Catalunya i feta per catalans, no podem amagar el nostre orgull, l'orgull de la raça: som nacionalistes encare que no volguem, i aquest nacionalisme in–nat en nosaltres havem de cultivar–lo i fer–lo més gran, pero sense cap mena d'ambició, desinteressadament, com se defensen les grans causes.

Catalans de Méjic: jo vos prego que deixeu la migrada política de cassinet i vos enlaireu a pensar amb una tasca més noble i hermosa. Penseu que demá pot sorgir un aconteixement que fassi sortir dels llavis dels enemics de Catalunya paraules que'ns fereixin en el nostre amor patri, i que aquest insult tenim l'obligació de recullir–lo i demanar una reparació per l'ultratje inferit a Catalunya. Penseu que un ultratje a Catalunya no es dirigit solsament a ella: allá hi resten els nostres pares, el germans, les mullers, els fills; la terra sagrada repós dels nostres avis; les nostres llegendes; la dolçesa de la nostra llengua i de les nostres cançons; en fí, tot aixó que és la patria i que mai per mai devem permetre que rebí un ultratje, sigui qui sigui el que'l llenci, i més quan estem fóra d'ella i no essent moltes vegades ni espanyols els que la insultan.

I are consti que al escriure en defensa de Catalunya no es amb el propósit de fer–nos redemptors d'aquesta noble i justa causa; ja sabem per desgracia que no faríem parroquia. L'ideal qu'anima el nostre esperit es el que deuría aletejar en el cor de tot catalá; el nostre criteri no es el d'una agropació determinada, es el nostre propi, que per a exposar–lo no havem demanat parer a ningú ni pensat en les conseqüencies, perque creiem que les causes nobles i justes no necessiten de CICERONES que'ls entrebanquin el pas i els fassin traveta.

E. BLANCH.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 12

Roser Catalá

Sreta.
Teresita Casabosch.

Sreta.
Mercé Ordeig.

Sreta. Dolors Costa.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 13

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 14

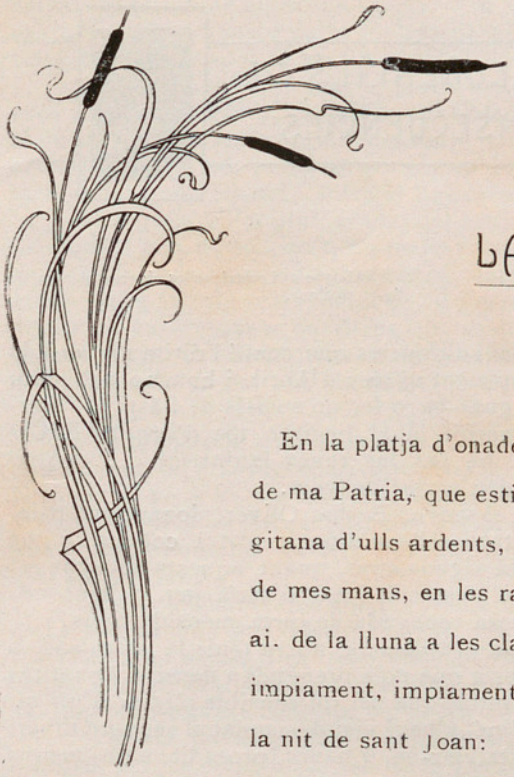

LA BONAVENTURA

En la platja d'onades remoroses,
de ma Patria, que estimo més que a mi,
gitana d'ulls ardents, el meu destí,
de mes mans, en les ratlles tortuoses,
ai. de la lluna a les clarors cendroses,
impiament, impiament, me'l va llegí,
la nit de sant Joan:
—Tu has de morí
esfullant-te en amor com fan les roses!

A ran de l'ona, que a mos peus venia,
al cant dels mariners en noble festa,
sots la volta, divinalment astrosa;
del amarg mar, que escumejant floria,
l'aigua en tragué i va banyar ma testa,
aquella dóna extranya i misteriosa.

MARIAN VILAMAR.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 15

CONSEQÜENCIES DE "CONSECUENCIES"

Als que a sí mateixos es donen el nom de bons catalans.

Havem llegit el devasall d'injuries que conté l'últim número de «Catalunya a Méjic», corresponent al mes d'Abril, i hom no sab quin partit pendre; no sab si indignar-se o fer un somrís de llástima. Perque llástima, més que indignació, fá el llegir a toc d'insult: RICO CATALAN, prohom, t'está bé per les teves fanfarries..... Amb aquestes mateixes paraules deu parlar l'enveja.

I tot perqué? Perque el senyor Bernat Oliver, donant una palesa proba de la seva catalanitat i del seu amor a nostra colonia, sigué fiador del estatje del Orfeó fá alguns anys, quant aquesta societat estava tan sols en període de gestació, i que li sería per lo tant més d'agrair si l'agraiment fos cosa coneguda de certa mena de tipus.

Després, quan deixá la presidencia, no va tenir la precaució, o potser no volgué tenir-la per a que no's prengués a desaire, de retirar la fiança, de lo qual n'ha resultat que per un sensible *lapsus* d'un altre president, el senyor Moliné, s'hagi vist demandat el senyor Oliver, disgust que hauría pogut estalviar-se d'haver procedit amb menys generositat.

En l'article esmentat comença dient en Juanico: al veurer en perspectiva les *consecuencies* dels *disparats* fets..... No disparis, home, no disparis, que'ls trets te surten per la culata.

I a continuació diu que'ls actuals consellers no en sabíen res de l'assumpte. No en sabíen res d'un assumpte que's va tractar al menys en dos o tres assemblees? No en sabíen res i en l'actual Consell hi figuren tres individuus que van formar part de consells anteriors? Després afegeix que ans al contrari, al llegir l'anterior Tresorer—qui avui justament és Vis-President—digué que no hi havía atrassos, sino que sobraven pocs o molts diners. Aquests diners—en paper—d'on podíen venir sino dels lloguers que's van deixar de pagar per no haver-los volgut cobrar el propietari? Lo que passa és que'n Juanico no s'en entera o no s'en vol enterar de lo que no li convé.

S'exclama en Juanico perque trovant-nos pobrets i alegrets—i brutets, devem afegir—al carrer del Puente Quebrado, el senyor Oliver ens lliurá de tanta bruticia.

Apart de que aquell estatje era vell i brut i estret, i que hi havía molts catalans que no volíen fer-se socis perque alló era una cosa que no podía presentar-se a ningú, el canvi es feu amb la conformitat dels més. El resultat immediat del canvi, fou l'ingrés d'un gran nombre de socis, potser tants com els que ja hi havía.

També critica que més endavant, al haver assolit la societat el máxim de la seva creixensa i al venir-ne un estancament que podía esdevenir en retrocés, se la convertís en societat anónima. La forma

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 16

será tan anti–democrática com vulguin, peró de moment serví per a salvar–al Orfeó de'un segur fracás. Ara resta que vosaltres, homes savis, en lloc d'anar seguint malament les petjades dels anteriors consells, ho arregleu tot al vostre gust.

En Juanico troba mal fet que'l senyor Oliver, ni avans ni després d'esser president, s'acostés pel Orfeó. Doncs que'n direm, Juanico, de qui's passá en el finat Centre Catalá una temporada llarga *acreditant* al Orfeó, per a tornar al cap davall com fill pródic a aquesta societat quan els del Centre el tingueren prou conegut?

En quan a l'actitut actual del senyor Moliné, no havent sentit més que a una de les parts, no podem jutjar amb coneixement de causa; referent a la seva actitut anterior, fent suspendre assemblees per faltes als Estatuts o al Códic de Comerç, son lliçons que deurieu agrair–li, encare que a vosaltres un fassin passar una mala estona, perque al cap davall tot resulta en benefici de la societat, la qual aixis queda governada per partida doble.

I are passem a l'article d'en Reus. Aquest bon senyor fá bona parella amb en Juanico en lo d'insultar a tots els consells anteriors, peró per si no n'hi hagués prou, també dedica uns quants *elogis* als vocals d'avui, i en bones paraules els hi diu que no saben lo que és una societat anónima, es dir, que no serveixen per a res. Home, no n'hi ha per tant!

Dels companys que colaboraren amb el senyor Moliné, en diu que no feren més que abaixar el cap. A un home de tan poca penetració com en Reus, li és impossible arrivar a compendre que en dits consells—i en particular els que podríem dir–ne de la primera época—anessim tots els consellers d'acord.

Per els que'ns puguin entendre, els hi direm que anavem tan d'acord, perque entre nosaltres no hi havía BONS CATALANS, sino solsament catalans en tota l'extensió de la paraula, catalans a totes hores i per totes les ocasions, catalans sense claudicacions vergonyoses, catalans que mai escarniren a sa Patria! Ja veuen doncs perqué tots junts feiem un sol esperit.

JOSEP BAUSA RABASA.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 17

PER L'ASSOCIACIO PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

LLEGIDORS: CANIGÓ us demana que us feu socis de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, de Barcelona. Dotze pessetes al any, que és la quota mínima, no desdineren a ningú i serveixen per a ensenyar als nostres infants a base de lletra i esperit catalans.

CATALANS DE MEJIC: Mereixeu bé de la Patria contribuint amb vostre petit esforç a bastir l'edifici de nostra futura grandesa.

Per a propostes i demés detalls, dirigiu-vos a la Redacció d'aquesta Revista.

LLISTA DE SOCIS:

1	— CANIGO	25	pessetes	anyals
2	— Joan Serdá	25	,,	,,
3	— Esteve Blanch	12	,,	,,

Una Nova ben Fresca

Aquests últims díes ens ha sorprés una nova digna de mereixer els honors d'una EXTRA. Figúrin-se que's tracta d'un nou problema tan greu que, de pendrel en sério, fins podría portar una complicació internacional!

Allá va la nova: ESPANYA ES UNA REGIO, sí senyors, una regió, i aquest descubriment el devem al eximi (?) cantor de les costums populars catalanes dels pintorescos barris de Sant Martí i Horta *sur Mer;* a n'en Francesc de Paula i Juanico.

Aquest senyor anuncía una conferencia amb el títol de *El regionalismo español*.... Nosaltres, la veritat, fins are coneixíem el nacionalisme catalá, el nacionalisme basc, el regionalisme gallec, l'andaluç, etz. Aquests els admetíem perque eren de justicia i perque efectivament son regions; pero això del *regionalismo español*, la veritat, ens posa en un greu dupte, perque'ns fa creure qu'Espanya ja no és Espanya.

I si el senyor Juanico ens conveng d'això del *regionalismo español*, li tindrem de demanar una altre conferencia per a que'ns digui a quina nació pertany Espanya.

IDA.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 18

DE CATALUNYA ESTANT

BARCELONA.

En les darreres el'leccions per diputats a Corts, triomfaren els següents:

Barcelona–Francesc Cambó, Pere Rahola, Magí Morera i Galicia i Albert Rusiñol, regionalistes. Narcís Batlle, jaumí. Francesc Largo Caballero, socialista. Marcelí Domingo, republicá. Arenys de Mar–Gaspar Rosés, regionalista. Berga–Comte de Fígols, maurista-Castelltersol-Francesc Cambó, regionalista. Granollers,–J. Lligé i Pagés, regionalista. Igualada-Carles de Camps, regionalista. Manresa-Josep Claret, regionalista. Mataró–Carles de Fortuny i Miralles, regionalista. Sabadell–Francesc Llonch, regionalista. San Feliu de Llobregat-Antoni Miracle, regionalista. Tarrasa-Alfons Sala, lliberal. Vich-Bartomeu Trías, jaumí. Vilanova i Geltrú-Josep Bertran i Musitu, regionalista. Girona-Bonaventura Sabater, regionalista. Olot–Francesc Fábregas, regionalista. Puigcerdá–Eusebi Bertrand i Serra, regionalista. Figueras-Dr. Pí i Suñer, federal nacionalista. Sta. Coloma de Farnés-Joan Ventosa i Calvell, regionalista. La Bisbal-Salvador Albert, regionalista. Vilademuls-Santiago Massó i Valentí, regionalista. Torroella de Montgrí–Juli Fournier, datista. Lleida-Moles, republicá independent. Tremp-Llari, reformista. Seo d'Urgell-Josep Ma. Trías, regionalista. Sort-Viella–Eduard Aunós, regionalista. Cervera-Matheu, lliberal. Balaguer-Felip Rodés, nacionalista monárquic. Borjes Blanques-Francesc Maciá, nacionalista. Gandesa-Matías Mallol, nacionalista republicá. Tarragona-Josep Nicolau, lliberal, Antoni Veciana, conservador. Juliá Nougués, republicá. Roquetas-Kindelán, lliberal. Tortosa-Marcelí Domingo, republicá. Valls-Montblanch-Joan Esplugas. republicá. Vendrell-Marqués de Vilanova i Geltrú, lliberal.

Ha quedat constituída una societat baix la denominació de Editorial Catalana, S. A. amb un capital de 2 mil'lions de pessetes, representat per 4000 accions, amb els següents objectes: adquisició de La Veu de Catalunya; publicació de la Biblioteca Catalana i Enciclopedia Catalana; Magacine D'Ací i d'Allá; revistes Economía i Finances i d'Agricultura. L'estatge social de dita empresa es al carrer d' Escudellers, 10 bis, entresol.

La junta directiva de "Nostra Parla" ha quedat constituída de la següent manera: President honorari, N'Angel Guimerá; President efectiu, En Jaume Bofill i Matas; Primer Vis-President, En Joaquim Civera Sormaní; Segon Vis-President, En Josep Blanquer; Secretari, En Josep María de Casacuberta Roger; Vis-Secretari, En Raimond Negre; Tresorer, En Marcelí Pasqual; Vis-Tresorer, En Josep Baró; Vocals, En Esteve Casaponce, N'Albert Bastardas, En Joaquim Casas-Carbó, En Juli Vila, En Miquel Forteza Piña, En Joan Vidal Salvó, En Josep María Batista Roca i En Josep María Girona Cuyás.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 19

S'ha constituit una comissió permanent per a portar a terme l'erecció d'un monument al gran patrici N'Enric Prat de la Riba, havent sigut integrada aquella per els seus deixebles i admiradors.

S'organitza al ensemps un'altre comissió que será d'honor i la qual estará formada per distinguides personalitats del renaixement catalá.

S'anuncía per a mitjans d'Abril l'inauguració de les obres del monument al que fou gran actor, gloria de l'escena catalana, n'Iscle Soler.

El lloc d'emplaçament es la Plaça de la Igualtat, i el esculptor ho és en Pau Gargallo, qui ha fet un trevall admirable. El bust és d'una semblança extraordinaria i el rest del monument es d'un art refinadíssim.

En el Palau de la Música Catalana, amb un plé a vessar, ha tingut lloc el segon concert del gran pianista polac Rubinstein, dedicat a Chopin, baix el següent programa: Fantasía Polonesa op. 61; quatre Estudis; la Sonata op. 35; Balada en fa menor; Nocturns; un Scherzo i Fantasía impromta. L'execució fou impecable; la técnica estupenda. Acabat el cicle Chopin, ja s'anuncía el cicle Beethoven.

En l'assemblea general d'associats celebrada per la casa d'América, es procedí a l'elecció de Consell de Govern, quedant constituída per els següents senyors: En Frederic Rahola, President; n'Enric Ráfols, Vis–President; en Mariá Viada, Tresorer; n'Alexandre Perez Martín, conservador. Vocals: el comte de Gamazo, en Manel O. Jaume, en Marcelí Jorba, en Joaquim Llonch Racudé, en Josep M. de Malibran, el marqués de Marianao, el Dr. Manel Menacho, en Ramon Méndez de Cardona, en Pau Salvat, en Ramon Trabal, en Narcís Verdaguer i Callís i en Josep Viñamata. Director general, en Rafael Vehils.

El Consell directiu del Orfeó Canigó (secció de Catalunya, Associació Autonomista) ha quedat constituit en la forma següent: President; en Cristófol Poch; Vis–President, en Lluis Puntis; Secretari, en J. Teixidor i Reix; Vis–Secretari, en Ferrán Seijas; Bibliotecari primer, en Eduard N. Nougarede; Bibliotecari segon, en Josep Pamies; Caixer, en Eduard Farrás; Vocals, n'Enric Pel, en Jaume Ibañez i en Miquel Pomar.

Segueixen amb activitat els trevalls preparatius per a celebrar la festa a benefici de l'Escola Catalana Mossen Cinto, organitzada per el Foment Autonomista Catalá i que deurá tenir lloc el 17 d'Abril al Palau de la Música Catalana.

Per a formar part de la Comissió Organitzadora de l'Exposició de Belles Arts que's projecta celebrar durant la primavera, l'Institut de les Arts del Llibre ha delegat llur representació als senyors en Joan Rusell i en Francesc Mir.

Industrials i comerciants de tota Espanya s'inscriuen per a concorrer amb les seves manufactures i especialitats al segon Concurs–

memoriaesquerra.cat – Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 20

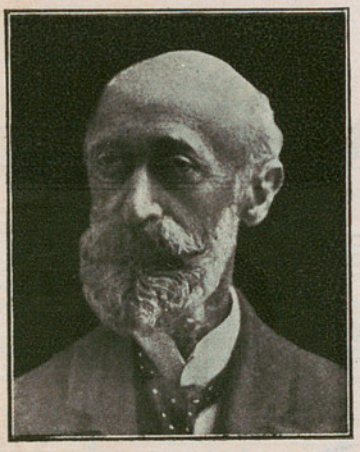

MARGARIDÓ

Sola soleta al món,
sola soleta,
a on vas, Margaridó,
pobra orfaneta?

Io só la flor del camp
que'l blat ofega;
ni la breça l'oreig
ni el sol la bésa.

Só el nuvolet perdut
que el cel travessa;
dut a mercé del vent
cap rastre deixa.

Sola soleta al món,
sola soleta,
qué hi fas, Margaridó,
pobra orfaneta?

Lletra de
Apeles Mestres.

Música de
Joan Aulí

CANIGÓ
SUPLEMENT MUSICAL
MEJIC, JUNY 1918

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 21

Margaridó

Piano

Poc a poc

ff

Ped. x Ped x

So -la so -le- ta al mon so- la so -
Io só la flor del camp que'l blat o -

P

Ped. x

la

le - ta a on vas Mar - ga - ri - do po- bra or-fa -
fe - ga ni la bre- ca l'o -

Ped x

la 2a

ne -ta. -reig ni el sol la be - sa.

rall

Ped x Ped x Ped

memoriaesquerra.cat — Carrigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 22

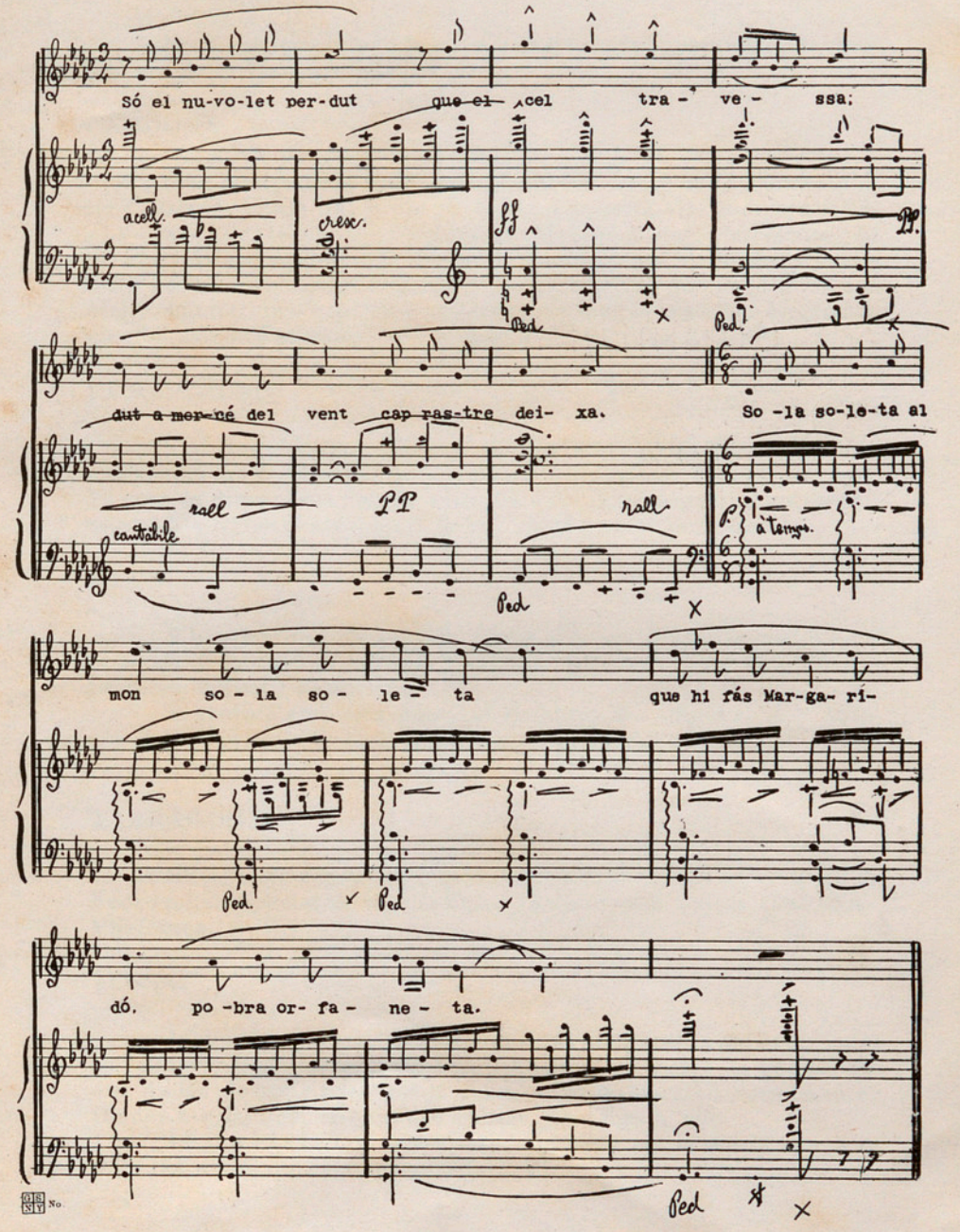

memoriaesquerra.cat Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 23

Fira Industrial i Comercial que deurá celebrar-se el 15 d'Abril a Barcelona.

Ha sigut inaugurada la nova estació de Junquera de la línia telefónica de la Mancomunitat.

CARDONA.

S'ha inaugurat la central telefónica del servei de la Mancomunitat Catalana. Amb tal motiu el batlle d'aquesta vila endressá el següent missatje telefónic: "President Mancomunitat, Barcelona. El primer telefonema que surt d'aquesta central sigui de profond agraiment per haver obtingut aquesta vila tan desitjada millora deguda a la Mancomunitat. En nom de Cardona envío moltes mercés i afectuosament el saluda l'arcalde, Pere Montané"

PUIGCERDA.

S'espera que dintre de poc comencin les obres de cimentació i explanació del terreny per on deu passar el ferro-carril trans-pirenenc. El cost de dites obres fluctúa entre mil-lió i mig i dos mil-lions de pessetes. Els terrenys expropiats ja han sigut pagats per l'Estat.

REUS.

S'ha constituit an aquesta ciutat una societat anónima amb el nom de "Exportadora Agrícola Catalana" amb un capital de 1.500,000 pessetes, subscrit en accions.

Segueixen amb tota activitat les obres del nou local de l'Associació Reusense de Caritat, obres que ja están bastant adelantades.

TARRAGONA.

En aquesta capital es jogarán els darrers partits del concurs de Foot-ball, campionat de segona lliga. Lluitarán els equips Gimnástic-Vilafranca.

TOSSA.

L'arcalde en Joan Bancells rebé una atenta carta del ex-ministre en Joan Ventosa i Calvell, diputat per aquest districte, en la qual diu que dintre de poc tindrá lloc la subasta del ferro-carril estratégic de Blanes a Vilajuiga, el quin deu passar per aquesta vila.

La nova ha causat molta satisfacció per els beneficis que s'en seguirán a tota aquesta encontrada.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 25

PALS I GANXOS

Endevant l'entusiasme de vosté i els seus companys per l'obra magna que s'han emprés, de treballar per la defensa i enaltiment de la nostra Patria en terres, materialment i moral, tant apartades d'ella!

E. Guanyabéns.

QUAN l'exceIs amic, el poeta de les TRANSPLANTADES, m' escrivía aquestes virtuoses ratlles, jo creia com ell en el possible enaltiment i defensa de la nostra Patria en terres tant apartades d'ella!

Hi ha que haver tractat aquest home de ferrea fortaleça i de noble sinceritat per a gaudir-ne tot el valor amatori que enclouen les frases del enamorat de Catalunya, el pulcre cisellador de nostra parla i cantor insigne de rotundes estrofes en la més alta expresió de la belleça.

¿Has llegit, Joventut, a en Guanyabéns? ¿No? Mira lo que'n diu un dels nostres mellors crítics literaris, en Perez Jorba, i que'n trec al atzar del seu estudi crític sobre la personalitat del poeta:

"Es un poeta naturalista que us descriu sense oripells lo que fereix la seva imaginació, tot lo esencial de la natura: cims, afraus, serres, mars, sols i estrelles."

....

"En l'amor a Catalunya posa en Guanyabens tot el foc de la seva paraula i l'energía mascle de la seva ánima."

....

"L'art lingüístic den Guanyabéns, en el vers, el coloca en lloc preeminent entre els poetes catalans. Les seves estrofes tenen l'armonia verbal que tant admirem en els classics més concienciosos."

Més tard, en Guanyabéns s'ha tancat en la seva torra d'evori, en ple vigor intel-lectual, deixant darrera seu, qui sab els trossos de cor, sagnant en amor, per els camins de la vida, mentres, en el caminar ascendent cap a les regions de la ideologia pura, era ferit i trossejat per els punyals, brutalment, del egoisme humá.....

Per aixó crec i aimo a la Joventut: jo veig d'ella el voleiar incansable i assolidor de les més altes cimes del ideal i mai en el repós victoriós del triomf; per aixó, en els meus desfalliments, que de tant en tant m'aclaparen, trovo en ella l'alborada clarejant del meu escepticisme, i reviscoleja en mi el neguitós afany, que m'exalta, de veure-la segura en el seu fer i continuadora del deure nostre. Jo allavors la vull seguir, anc que sia ranquejant, con els vells guerrers de les legions romanes seguien els exércits per hábit de lluita.

Quan te contemplo, Joventut militant de la Patria, voldria tenir el verb ardent del Guanyabéns, com un llorer de victoria, i dir-te: Enalteixes la Patria tant apartada!

MARIAN VILAMAR.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 26

Aclaració als socis del Club de Sports Catalunya

Jo lo que trobo estrany es que molts catalans, essent socis d'altres clubs de Foot-ball, fassin obstrucció al Club Catalunya.
(Paraules d'una persona autoritzada del Orfeó.)

Com que aquest concepte tinc la seguretat que fou dit referin–se a mí, ja que no'm trobava molt lluny i per lo tant podía sentir–ho, em veig precisat a fer aquesta aclaració perque estic més que convencut que en tot aixó existeix, o una mala fé envers mi, o una dosis molt gran d'ignorancia per manca de comprensió. (Entenguis que tot es dit sens anim d'ofender a ningú ni molt menys amb l'intenció de volguer discutir ni directa ni indirectament a personalitats determinades.)

En primer lloc dec fer constar que tant el sport en general com el Foot-ball en particular, sempre m'ha agradat, com poden justificar–ho els Golf Club, Unión Sportiva i Club Foot-ball, de Puebla i el Club Foot-ball España, de Méjic. Crec dons que per aquesta part queda demostrat que no soc antagónic als sports com molts volen fer creure, i per lo tant molt menys tractant–se del Club Catalunya, perque'm precío d'esser catalá i justament per aixó i perque voldría que totes les coses que fan els meus paisans fossin ben fetes i ben cimentades baix una base ferma i duradera, combateixo, no al Club de Sports Catalunya i molt menys als *teams* de Foot-ball d'aquest Club, sino molt al contrari, el defenso combatent com he fet, faig i faré, les seves organització i administració, mentres segueixin com fins avui, en el meu concepte, defectuoses desde la fondació.

Com jo sempre a les proves em remeto, dec recordar als senyors socis de dit Club en general i en lo particular als que formen els *teams* de Foot-ball, que'n una de les assemblees generals del Orfeó vareig preguntar, o més ben dit, demanar, se'm digués clara i netament si el Club de Sports Catalunya era en efecte dependencia del Orfeó Catalá, S. A. (com sempre s'ens ha volgut fer creure) a lo que s'em contestá afirmativament afegint emperó qu'esperaven entregar oficialment dit camp QUAN FOS DEL TOT CUBERT EL DEFICIT QUE TENIA, de lo que'n resulta que vulguin o no vulguin, el Club de Sports Catalunya FINS AVUI NO PERTANY AL ORFEÓ CATALÁ, S. A. DE MEJIC i per lo tant dit Orfeó no pot ni deu per res immiscuir–se en els assumptes del nomenat Club.

Per altre part, també fins avui desconeixem els socis del Orfeó el motiu del perqué dit Club ha fet i fá ús del nom del Orfeó Catalá, S. A. dons segons tinc entés en cap de les actes del Consell d'Administració consta que s'hagi donat permís oficial sobre l'asumpte, i per lo tant aquest Club que's vol fer entendre es una secció del Orfeó, no es més qu'una empresa particular.

Tampoc comprenc que sense estar autoritzada aquesta empresa particular, es permeti obligar a que tots els seus socis, por mí molt honorables, vinguin obligats a esser socis del Orfeó, quan en primer lloc una cosa no té res que veurer amb l'altre, i en segon, encare es menys

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 27

comprensible que cap Consell d'Administració del Orfeó es permeti coses que no son de la seva incumbencia, tolerant tant el fer ús del nom del Orfeó, com deixar que's fassin reglaments que és una tasca propia solsament d'una assemblea d'accionistes del Orfeó Catalá, S. A.

Tot aixó es referent a l'organització; en quant a l'administració, crec inútil fer comentaris, tota vegada que'n un estat de comptes del Club de Sports Catalunya presentat no fá molt temps, es demostra un déficit de 700 a 800 pesos; jo no sé amb quins ingressos conta dit Club, pero atenent–me als datos de dit estat de comptes, aquells estan més o menys nivellats amb els egresos, d'on resulta que dit déficit está molt lluny de poguer–se cubrir, i atenent–me a les paraules que s'hem contestaren en l'esmentada assemblea, l'entrega oficial del Club de Sports Catalunya al Orfeó Catalá, S. A. está molt lluny d'arrivar a ser un fet.

Una vegada tots aquets desordres estiguin subsanats i les coses marxin com deuen haver de marxar, el Club de Sports Catalunya i en lo particular els *teams* de Foot–ball poden tenir la seguretat que contarán amb l'apoi de tots els que com jo, i som molts, detestem tenir redemptors que a última hora s'ens converteixen en amos més o menys absoluts.

Com jo acostumo a fer com els metjes, o sigui senyalar les malaltíes i donar la recepta per a combatre–les, aconsello que a fí i efecte de posar les coses en ordre, procurin: Primer. Liquidar el compte que tenen pendent sigui com sigui. Segon. Que d'una vegada i per sempre fassin el contracte del camp a nom del Orfeó, posant–se d'acord amb el Consell d'Administració. Tercer. Que no hi hagi més caixer que'l del Consell d'Administració. Quart. Elecció per els socis del Club d'una junta directiva que's posi i que vagi sempre d'acord amb el Consell d'Administració. Quint. Abolir en absolut tots els reglaments que tractin d'administració i bases de fondació, i unicament fer subsistir aquells que no tractin més que de la part técnica del joc. Sisé i últim. No volguer ni fer cap gasto que no sigui del tot indispensable, sempre i quan no disposi dit Club d'un remanent al seu favor, ja que per l'efecte deu demanar el Club esmentat que'n els llibres del Orfeó sigui obert un compte especial per la secció de Foot–ball.

Posant les coses en aquest ordre, amb serietat, detestant les divergencies, mantenint la germanor i allunyant envejes de cárrec, poden arrivar molt lluny, dons apart d'haver–se fet simpátics a tothom, tenen per altre part la gran ventatja de comptar amb medis i coneixements per arrivar a assolir un lloc prominent en el camp Foot-ballístic de Méjic.

SERDÁ.

A darrera hora he sapigut que alguns jogadors dels equips del Club Catalunya de Sports han dessertat, donant-se d'alta en altres Clubs; no sé fins a quin punt será certa tal nova, pero en cas de ser-ho, tampoc aprovo aquest comportament, dons sigui com sigui deu haverse de sostenir el "Catalunya," protestant si convé quan se facin incorreccions, pero dessertar, aixó MAI!

Vosaltres fonguereu el "Catalunya;" si la fosa us ha sortit dolenta, us queda el remei de la refosa.....

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 28

PUTXINEL·LIS

El Consell d'Administració del Orfeó deu estar tan atrafegat tots aquests díes, que fins ni temps li queda de contestar les cartes que se li envíen. Amb data del 12 de Maig varem escriure–li una carta demanant humilment s'ens concedís audiencia en la primera junta que tingués per a fer–li algunes consultes verbals, i fins al moment qu'escrivim aquestes ratlles – 24 de Maig – no hem tingut l'honor de rebre contesta. Com que les consultes son de molt interés per a nosaltres, tindrem que anar–les fent per escrit en aquesta secció.

De moment s'ens demana preguntem als consellers si en cas de que algun soci els tracti per escrit al mateix tenor de com l'orgue oficial tracta a tots els Consells anteriors, podrá fer–ho amb la mateixa impunitat de que disfruten el secretari de dita societat, i el secretari del secretari. Per dir–ho més clar, en termes casinescs, volem saber si al que tal faci no li *penjarán la regadora*.

Tenen la paraula els senyors consellers.

Havem rebut una invitació en castellá, la qual encare que vé encapçalada amb el nom Orfeó Catalá, S. A. i l'aligot, resulta casi casi, per la forma en que está redactada, una invitació particular del secretari.

Es tracta d'una conferencia, la qual quan aquest número hagi surtit a la llum, ja estará consumada. El tema es: «La personalidad regional de Cataluña» per l'avocat catalá en Modest Alvarez Rivas, i a continuació, com un apéndix, el secretari del Orfeó desenrotllará el tema: «El regionalismo español bajo sus aspectos; histórico, sentimental y político». Veurem i direm; vull dir, sentirem i direm.

De moment, volen dir–nos els consellers quí els hi ha donat permís per a fer ús d'altre llengua que la que senyalen els Estatuts de nostra societat? Després ens esplicará el secretari qué és això del *regionalismo español* i amb qué es menja. Perque fins are sols coneixíem el regionalisme gallec i l'andaluç. En dit tema no pot estar–hi compresa Basconia, ont hi ha nacionalistes; tampoc Catalunya, perque allí ja fá estona que'ls nostres nacionalistes van explicar el perqué d'haver pres primerament el nom de regionalistes.

Nada, que's veu que'n Juanico s'ha deixat la.....*gramática* a casa!

En quant a conferencies, us en volem fer cinc céntims. El finat fundador de «Catalunya a Méjic», que per lo que la fan servir, ni mai que l'hagués fundada, ja fa anys que va iniciar el celebrar–ne, sense poguer–les portar a cap per deixadesa dels demés companys de junta. Després nosaltres, seguint el seu pensament, teníem en projecte tot un cicle de conferencies quinzenals, aprofitant valiosos elements de la colonia. Nostre projecte aná a parar també al quarto dels mals endressos, perque malgrat del sincer apoi del president senyor Carbonell, no varem arrivar a entendrens amb els demés companys. Conseller hi

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 29

havía que li resultava poc una sola conferencia en un sol día; ne volía tres o quatre totes d'un plegat. Altres ens deien que si a la conferencia no hi seguía ballaruga, paperets i sortija, no tindríem éxit!

Devem fer peró la salvetat de que les del nostre projecte teníen d'esser en catalá, perque avans de convencer als altres, creiem que devem estar convenguts nosaltres mateixos.

Hom voldría explicar-se perqué a la biblioteca del Orfeó s'hi troben tots els diaris de propaganda germanófila i en canvi no se n'hi veu cap d'aliat, sense causa justificada, tota vegada que un consoci i bon amic nostre s'escarrassa enviant-ne a dojo. Potser és degut a que algun representant del *Kaiser* té molta *Kurá* de fer-los fonedissos avans de que puguin arrivar a la biblioteca?

Si als senyors germanófils del Consell no els hi diu res, que no els hi diu, el fet de que'ls intel·lectuals de la nostra terra i tots els que allí poden pensar sense traves de disciplines eclesiástiques o militars siguin simpatitzadors de Franga i ses aliades, al menys que tinguin el degut respecte al noranta per cent de nostres consocis, quins formen amb els que lluiten en defenga de les petites nacionalitats. O és que aquests senyors de germanófils s'han tornat germanitzants i volen convertir-nos a tots a la seva causa?

En el darrer número del orgue del Orfeó hi trovem un article ben *picant i cuent* d'un bon doctor, en el qual recomana un sistema de curació d'una malaltía de les classificades com a vergonyoses o secretes.

Aquest senyor no fá pas lletra de metje; és molt clar i gráfic, tant, que si no fos perque en la traducció s'hi veu la má d'en Reus, que'n aixó d'escriure en catalá la té trencada, fins diriem que aquest galeno deu esser o mereix esser catalá: al pá, pá; al ví, ví. Més aviat creiem que l'han entavanat i que l'ha escrit creient-se que's tratava d'una revista de medicina.

Per a una revista que fá concursos per a nens i nenes, no está mal. Recomanem l'articlet als *papás* per a que ho donguin a llegir als seus infants; sempre és bó que'ls vagin iniciant en els secrets de natura.

Aquest article-anunci-porquería acava dient que'l sistema curatiu que recomana—és clar—és el millor, i que vagin a curar-se al consultori de son autor, l'anunci del quin va al peu del article.

Aquests papers heu de fer per treure un trist anunci? Qué ni teniu poca a la cara!

Hom ha estat donant voltes i més voltes, a veure si podía arrivar a entendre-la,-a l'invitació rebuda de la ja famosa conferencia-duet, i per fí s'ha fet la llum en el nostre cervell. Diu l'invitació: *el que suscribe desarrollará el tema*, i com que'l que suscriu es *el Consejo*, en lloc d'esser una conferencia-duet, resultará una conferencia-sextet, o sigui que tots els consellers a una ens deurán recitar *El regionalismo español*. Fará goig de sentir aquest choro, i més si va acompanyat amb música de *jo te lo ansenderé!*

JORBA.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 30

Roser Catalá

Sreta.
Clotilde Escudé.

Sreta.
Quimeta de la Portilla.

Sreta. Anita Vallés.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 31

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 32

D'Espanya: Els Ministres Devant del Poble

En un cable no fá gaires dies publicat en els diaris d'aquesta capital, llegim que l'actual ministre de Foment Sr. Cambó, ha demanat trenta mil·lions de pessetes per a comprar llevors i aparells i donar-los als agricultors espanyols.

Aquesta idea sigué aplaudida per la premsa i per tota l'opinió que, poc a poc va convengent-se de que els regionalistes no son tan fieros com els pinten.

Gracies a n'en Cambó, l'enemic (?) d'Espanya, els agricultors espanyols podrán trevallar llurs terres, tenint com a única condició el reconeixer la deuda, que sense cap interés abonarán al Estat en varies partides.

Amb l'intensa propaganda de la política agraria d'en Gasset mai se li havía ocorregut tal pensament, i en Cambó que pot dir-se que fá quaranta vuit hores que desempenya una cartera, no solsament hi pensa, sino que fins ja té firmat el decret, publicat a la "Gaceta" i ademés está a punt de rebre del ministre d'Hisenda els trenta mil·lions de pessetes, ¿volen més activitat?

El problema palpitant d'Espanya es agrícola, la solució está en el camp i a ell han d'acudir els polítics espanyols si verament volen salvar a Espanya. Totes les nacions deuen sa grandesa a l'agricultura. Recordem que quan a Castella se l'anomenava el graner del món no era un desert, las seves terres no restaven isol'lades, seques, tristes i abandonades: la terra feconda donava son fruit, sa riquesa era inmensa i els vapors que venen a les Amériques no s'en emportaven aquells bragos forts i potents, ni aquells cossos plens de salut a morir en les inmenses planures de les pampes o passejant la impotencia vergonyosa d'un poble decaigut.

Are la nova orientació que la política ha prés a Espanya ha posat als ministres devant del poble democratitsant els ministeris, i de seguir aixís, desapareixerá aquella funesta frase de "menys política i més administració."

Quan en Ventosa i en Rodés, ministres del anterior ministeri decidiren presentar-se devant del poble espanyol i de sos electors per a esplicar sa conducta i posar-se en contacte de la opinió, aquesta rebé amb satisfacció tal acort, ja que era una innovació en les costums polítiques del nostre poble.

I aquest examen de conciencia que a nosaltres ens estranya, es corrent an els paíssos moderns, en els quals les democracies civils, el Govern, com a mandatari d'un poble, mai pert son contacte amb les masses ciutadanes.

En Cambó ha vist la necessitat del poble espanyol i a remediarla acudeix; en Cambó ha vist que una de les fonts de producció espanyoles es el cotó, i tenim la completa seguretat que, desde son ministeri fará un altre esforç per a la protecció d'aquesta branca de l'industria nacional.

Aquets procediments no solsament honren al ministre, que per sa representació oficial no fá altre cosa que complir amb son deure; honren també a Catalunya que demostra les dots d'homes de govern dels capdills de la causa catalana i que, vulgas que no, amb actes com aquets, tindrán de reconeixer els que encare's mostren enemics de la nostra.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 33

NOVES

Com sigui que per a no retrassar més la sortida d'aquest primer número no hem il·lustrat cap dels articles per falta material de temps, repartim en compensació dugues fulles de nostre Album en lloc d'una, com regularment donarem cada mes.

Además fem avinent que, mentres el cost cada dia creixent del material i má d'obra no ens ho privi, també anirá inclós en cada número un Suplement Artístic, i ocasionalment un Suplement Musical.

Tenim en cartera una col·lecció d'articles sobre'ls problemes vius de Catalunya, que anirem donant a la publicació i que tenim la seguretat de que serán ben rebuts pels nostres llegidors.

Els temes són sobre renaixement literari; importancia industrial i comercial; art catalá; historia; folk-lorisme i altres.

FESTA

S'está preparant una festa, que tindrá lloc el mes entrant, a benefici de la Caixa Catalana d'Auxilis, institució benéfica fundada amb el remanent de la subscripció que va obrir-se per la festa de Sant Jordi de l'any passat. Hi ha en projecte fer una funció de teatre en que's representarán El Pati Blau i A ca l'antiquari, abdues obres d'en Santiago Rusiñol; finalitzará la funció amb un ball a tota orquestra. Les senyoretes que han sigut nomenades per a formar part de la Comissió, ja han aceptat sos respectius cárrecs i tenim entés que'ls trevalls d'organització ja están bastant adelantats.

MERCES

La Junta directiva de l'esmentada Caixa ens encarrega fem públic el testimoni del seu agraiment a les Senyores Anita V. de Sala i germana per son generós oferiment de brodar gratis els bragals que portarán les senyoretes de la Comissió el día de la festa a la qual ens referim.

NOVA IMPRENTA

S'ha establert en el ram d'imprenta el bon amic i conegut footballista Enric Gavaldá. Constitueixen una especialitat de son establiment els trevalls comercials de bon gust, llibres ratllats i relleus, i donats els seus coneixements en el ram i bones relacions entre la colonia, es d'esperar molt d'éxit en el seu negoci.

OBITS

Ha mort el senyor Jaume Torrents, qui tot just acabava de tornar de la Patria. Ja al embarcar es trobava malalt i al passar per Nova York el fret extremat agreuá sa malaltía fins al trist desenllás que tots deplorem.

Als seus familiars, i en particular al seu fill Armin, els hi enviem nostra condolensa.

Ha mort també nostre volgut amic en Ramón Peyró, un dels millors jogadors amb que contava el Club Catalunya de Sports, víctima de traidora malaltía. D. E. P.

Rebin els seus familiars nostre sincer condol.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 34

CANIGÓ
REVISTA MENSUAL CATALANA

DIRECTOR:
JOSEP BAUSA RABASA.

SECRETARI DE REDACCIÓ:
ESTEVE BLANCH.

COLABORADORS:
JOAN AULI. ALBERT ROCA.
MARIAN VILAMAR.

Redacció i Administració:
5ª Arcos Belem 75.
Telef. Eric. 55-33.
Direcció per a correspondencia:
Apartat Correu 410.

Punts de venda i subscripció:
Llibrería de Frederic Ferrer,
4ª S. Juan de Letrán, 54.
Tabaquería de Josep Vallés,
Av. 16 Septiempre, 37.
«Anita»
Av. F. I. Madero, 57.
i a la Redacció.

Preu de subscripció:
País.....$1.00 trimestre.
Estranjer....Ptes. 2.50 ,,
Número del mes..$0.35

S'admet colaboració literaria i artística.
No's retornen originals.

DIRECTORI.

ANILINES.

Compañía de Anilinas Hispano-Suiza. Av. Uruguay, 56. Tel. Eric. 48-77. Méjic, D. F.

ARTICLES PER A LES ARTS GRAFIQUES.

Josep Bausá Rabasa. 5a. Arcos Belem, 75. Tel. Eric.55-33. Méjic, D. F.

AUTOMOVILS, REPARACIO

Rafael Batllori. 4a. Enrico Martinez, 35 i 2a. Tolsa. Tel. Eric. Méjic, D. F.

BARBERIA.

Mateo Balsells. 5a. Bolivar, 41. Méjic, D. F.

BRODATS.

«Anita» Av. F. I. Madero, 57. Tel. Eric. 41-42. Méjic, D. F,

CAFE.

Salón Inglés. Climent Salvá. 3a. Bolivar, 29. Tel. Eric. 13-75. Méjic, D. F.

CAMISERIA.

Manuel Puig i Cia. «La Gran Bretaña» Av. 16 Septiembre, 49. Tel. Eric. 31-25. Méjic. D. F.

CARBO DE BOLA.

Enric Moreno. Fábrica «La Popular». 4a. Sastrería 50. Tel. Eric. 92-73, Mejic, D. F.

CARROCERIA.

Rafael Batllori. 4a. Enrico Martinez, 35 i 2a. Tolsa, Tel. Eric. Méjic, D. F.

CONSERVES.

Iñesta Germans. 4a. Sol, 48. Tel. Eric. 53 10. Méjic, D. F.

CONSTRUCTORS.

Safont i Bosch. Av. F. I. Madero, 10, desp. 5. Tel. Eric. 99-03, Méjic, D. F.

FILS PER A CUSIR, ETZ.

Olaguer Ordeig. Fábrica. 3a. Penitenciaría, 34. Tel. Eric. 57-74, Méjic. D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 35

FOTOGRAFIES.

Napoleón. Av. F. I. Madero, 47 Tel. Eric. 7-90. Méjic, D. F.

Eusebi Vidal. 3a. S. Juan de Letrán, 34. Tel. Eric. Méjic, D. F.

GRAVATS.

A. Salcedo. 1a. Niño Perdido, 1. Tel. Eric. 36-87. Méjic, D. F.

HOTEL.

Hotel Hidalgo. Av. 16 Septiembre, 39. Tel. Eric. 93-13, Méjic, D. F.

IMPREMTA.

Enric Gavaldá. 4a. Mesones 110. Tel. Eric. 49-59. Méjic, D. F.

Ulpiano Sañudo. «El Bufete». Av. I. la Católica, 39. Tel. Eric. 6 40. Méjic, D. F.

JOIERIA.

Joan Guerri. Taller de Joieria. Av. F. I. Madero, 57. Tel. Eric. 9-25, Méjic, D. F.

LICORS.

Iñesta Germans. 4a. Sol, 48. Tel. Eric. 53-10, Méjic, D. F.

MUDANCES, AGENCIA DE

Francesc Gou, 1a. Capuchinas, 15 Tels. Eric. 1-77. Mex. 14-39, Méjic, D. F.

NUVIATJES.

«Anita» Av. F. I. Madero, 57. Tel Eric. 41-42. Méjic. D. F.

OLIS.

Iñesta Germans 4a. Sol, 48. Tel. Eric. 53-10, Méjic, D. F.

POLVOS D'ARROÇ.

«Flores de Amor» 1a. Hidalgo, 2. Tel. Mex. 562 Negro. Tacubaya, D. F.

PUNTES CATALANES.

«Anita» Av. F. I. Madero, 57. Tel. Eric. 41-42. Méjic, D. F.

REPRESENTACIONS.

Josep Bausá Rabasa. 5a. Arcos Belem, 75. Tel. Eric. 55-33. Méjic, D. F.

O. A. Carles. Av. Balderas, 62. Tel. Eric. 2-60. Méjic, D. F.

Compañía de Anilinas Hispano-Suiza. Av. Uruguay, 56. Tel. Eric. 48-77. Méjic, D. F.

Iñesta Germans. 4a. Sol 48. Tel. Eric. 53-10. Méjic, D. F.

RESTAURANTS.

Hotel Hidalgo. Av. 16 Septiembre, 39. Tel. Eric. 93-13, Méjic, D. F.

Salón Inglés. Climent Salvá. 3a. Bolivar, 29. Tel. Eric. 13 75, Méjic, D. F.

ROBA, MAGATZEM DE

Manuel Puig i Cia. «La Gran Bretaña» Av. 16 Septiembre, 49. Tel. Eric. 31-25. Méjic, D. F.

SASTRERIA.

Manuel Puig i Cia. «La Gran Bretaña» Av. 16 Septiembre, 49. Tel. Eric. 31-25. Méjic, D. F.

SAVONS INDUSTRIALS.

Compañía de Anilinas Hispano-Suiza. Av. Uruguay, 56. Tel. Eric. 48-77. Méjic, D. E.

TABAQUERIES.

Tabaqueria Mundial. Av. 16 Septiembre, 2. Méjic, D. F.

Tabaqueria Josep Vallés. Av. 16 Septiembre, 37. Méjic, D. F.

VINS.

Iñesta Germans. 4a. Sol, 48. Tel. Eric. 53-10. Méjic, D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 36

"LA GRAN BRETAÑA"

SASTRERIA, CAMISERIA I ROBA FETA.

Nostres trajos a la mida

satisfán

el gust més exigent.

M. PUIG Y CIA.

TEL. ERIC. 31-25.

Av. 16 DE SEPTIEMBRE 49.

MEJIC, D. F.

Gran varietat en corbates,

camises i tota mena d'articles per a senyors.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 37

"ANITA"

Brodats, Puntes Catalanes, Nuviatjes.

Especialitat en els encárrecs. - - - - - -

Av. F. I. Madero, 57 - Tel. Eric. 4142.

- Méjic.

Unic polvo del país que competeix amb el millors estranjers.

Unic depósit: 1a. Hidalgo, 2.-Tacubaya.-Tel. Mex. 562 Negro.

En venda als principals Magatzems de Roba, Perfumeries, Drogueries, Sederies i Farmacies.

Vist el gran éxit que ha tingut el polvo FLORES DE AMOR, tingui compte amb les imitacions.

A la Capital: Paquets de $ 1.50, 0.50 i 0.25.
A fóra: ,, ,, $ 1.75, 0 60 i 0.30.

Queda aquest anunci registrat de conformitat amb la Llei ambei No. 15447.

CARROCERIA I FERRERIA
DE
RAFAEL BATLLORI.

Balconeria i tota mena de montures de ferro. Construcció i reparació de carroceries d'automovils i carros; pintura i vestiment dels mateixos. - - - -

4a. Enrico Martinez 35 i 2a. Tolsa
(per Av. Chapultepec.)
Teléfon Eric. Apartat 2007.
Méjic, D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 38

HOTEL HIDALGO.

Av. 16 de Septiembre 39,

TELEFON ERIC. 93 13.

MEJIC, D. F.

Habitacions ben amoblades i ventilades.

Servei de Restaurant d'abonats i a la carta.

PREUS MODICS.

JOSEP BAUSA RABASA

REPRESENTANT DE CASES EXTRANJERES.

MAGATZEM D'ARTICLES PER A LES ARTS GRAFIQUES.

5a Arcos Belén 75. Teléfon Ericsson 5533.

APARTAT POSTAL 410.

MEJIC, D. F.

memoriaesquerra.cat — Carnigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 39

SAFONT I BOSCH.

CONSTRUCTORS I CONTRATISTES.

Av. Francisco I. Madero 10, despatx 5.

Apartat 1921. -:- Teléfon Eric. 9903.

MEJIC, D. F.

ANIS KANGURO

ES EL MILLOR

AGENT EXCLUSSIU:
JOSEP BAUSA RABASA
AP. 410 - TEL. ERIC. 55-33
5A. ARCOS BELEM 75 - MEJIC

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 40

Fábrica de Carbó de Bola

"LA POPULAR"

ENRIC MORENO.

DE DOBLE DURACIO QUE'L D'ALZINA.

NO FA FUM NI MALA OLOR.

4a. Sastrería 50. Teléfon Eric. 9273.

Méjic, D. F.

BARBERIA

AMBOS MUNDOS

Mateo Balsells.

5a. BOLIVAR 41.

Servei esmerat

i higiénic,

massatje eléctric, etz.

MEJIC, D. F.

Napoleón

FOTOGRAFIA.

Av. Francisco I. Madero, 47.

Teléfon Eric. 7-90.

MEJIC, D. F.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 41

RESERVAT

PER A LA

COMPAÑIA DE ANILINAS

HISPANO-SUIZA

MEJIC.

TALERS TIPOGRAFICS DE
"EL BUFETE" - MEJIC.

memoriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 42

Alguns dels articles per el número de Juliol:

Paula en Cambó (amb gravat)

Els medis materials (amb gravat) A. Rovira i Virgili

Els nostres artistes: Pau Casals (amb gravat)

Veus amigues: Descentralització i economia.

Seccions:

per a senyores i senyoretes per Flor de Neu

per a infants: La Vella seca seca J. M. Folch i Torres

Alguns dels articles per el número de Juliol:

Parla en Cambó (amb gravat.)

Els medis materials (amb gravat.) A. Rovira i Virgili.

Els nostres artistes: Pau Casals (amb gravat.)

Veus amigues: Descentralització i economía.

Seccions:

per a senyores i senyoretes per Flor de Neu.

per a infants: La Vella seca seca J. M. Folch i Torres.

memòriaesquerra.cat — Canigó [Ciutat de Mèxic, 1918-1919], 1/6/1918, pàgina 44